

Hospodářské noviny 10.12.2012

Václavův kouzelný koberec

Bill Shipsey

Evropská unie v pondělí převezme Nobelovu cenu míru. Když to měl Nobelův výbor vysvětlit, uvedl mimo jiné „úspěšný boj za mír a usmíření a za demokracii a lidská práva“. Žádná osobnost nebyla pro lidskoprávní aspekt tohoto úspěšného boje v Evropě v uplynulých padesáti letech významnější než Václav Havel.

Jeho esej *Moc bezmocných* představovala nejsilnější a nejpronikavější intelektuální a literární expozé totalitní komunistické ideologie. Ve své době měla obrovský vliv a stala se zdrojem inspirace pro mnoho lidí v zemích tehdejšího komunistického bloku. Havlova esej s pozoruhodnou břitkostí vrhla světlo na opravdový život v komunistické diktatuře, stejně jako to organizace Amnesty International dělá v otázce porušování lidských práv.

Poprvé jsem o Václavu Havlovi slyšel v roce 1977 – ve stejném roce, kdy jsem vstoupil do organizace Amnesty International. Silně mě inspirovala Charta 77 a takzvaná „síla duše“, kterou Havel projevoval svými činy i psáním. A nebyl jsem jediný Ir, jehož Havel dojímal a inspiroval. Dramatik Samuel Beckett se v roce 1982 odhodlal k ojedinělému a nevídanému činu, když svou krátkou hru „Katastrofa“ věnoval právě Havlovi, toho času pobývajícím ve vězení. Byl to jediný případ, kdy Beckett svoji hru někomu věnoval.

Celý článek je uložen v Archivu Knihovny Václava Havla.